

Eufrasie & Co

In de vorige nieuwsbrief was al te lezen dat boommarter Eufrasie kort na het verlaten van haar nestboom in het privé-domein samen met één jong door onze fotovallen geregistreerd werd aan de overzijde van de vaart, in de Heirnisse. Door het uitvallen van de zender zijn we voorlopig overgeleverd aan fotovalopnames om voeling te houden met de boommarters van Sinaai. Dankzij de waarnemingen aan de nestboom door Paul Vercauteren wisten we dat er (minimum) twee jongen waren. Toen Eufrasie samen met één jong door een fotoval werd geregistreerd konden we niet zeker weten of één van de jongen iets overkomen was of dat er toevallig geen twee jongen tegelijk in beeld kwamen. Enkele dagen na het verschijnen van de nieuwsbrief bleek het tweede scenario waar te zijn: begin juli verschenen af en toe twee jongen samen met hun moeder in hetzelfde beeld of dezelfde video-opname. Op die beelden was te zien dat één jong toen al duidelijk groter was dan Eufrasie. Waarschijnlijk gaat het dus om een 'zoon' en een 'dochter'. Later in de zomer kregen we opnieuw telkens maar één jong tegelijk samen met Eufrasie in beeld. Op een opname van 15 augustus is het verschil in grootte tussen Eufrasie en de marter die haar vergezelt dermate groot dat we twijfelen of het geen adult mannetje is. De zomer is namelijk paarperiode voor boommarters en de enige tijd dat volwassen boommarters van een verschillend geslacht in elkaars nabijheid kunnen gezien worden. De jongen zullen zich bij deze confrontaties wat op de achtergrond houden. Het is weliswaar mogelijk om via de keelvlak individuen van elkaar te onderscheiden, maar ondanks de vele fotovalopnames blijkt dit in de praktijk toch zeer moeilijk te zijn!

In diezelfde periode stonden ook fotovallen opgesteld aan de overzijde van de vaart (de kant van de Vetteemers), maar in een perceel net buiten het door telemetrie vastgestelde leefgebied van Eufrasie. Hier zijn meermaals foto's genomen van één individu, in tegenstelling tot de opnames in de Heirnisse waar telkens (minstens) twee individuen per sessie in beeld komen, waarvan eentje telkens Eufrasie is. Omdat het om één individu gaat, in een perceel waar we Eufrasie nooit eerder hebben vastgesteld, vermoeden we dat dit het adulte mannetje is en geen jong dat toevallig zonder zijn moeder in beeld komt. Er is nog een bijkomende aanwijzing: 48 minuten na de foto van de solitaire marter werden er aan de andere zijde van de Moervaart foto's gemaakt van Eufrasie samen met een andere marter, vermoedelijk een van haar jongen. De twee locaties liggen op een kleine 500 meter van elkaar verwijderd, maar dus wel gescheiden door de waterloop.

Een goeie maand later, op 19 september kwam de verrassing van de zomer: Eufrasie werd (alleen) gefotografeerd door een fotoval in de Fondatie, op maar liefst 1.6 km ten oosten van de Weimanstraat, die maandenlang de uiterste oostgrens van haar territorium vormde (zie kaartje in vorige Marternieuws). Al die tijd dat we Eufrasie volgden stonden ook in de Fondatie fotovallen, echter zonder ook maar één marter te fotograferen, laat staan Eufrasie.

Diezelfde week hebben we in de Heirnisse ook een opname gemaakt van een boommarter die niet Eufrasie is, vermoedelijk één van haar jongen.

Wat zou hier aan de hand zijn? Was dit een éénmalig 'uitstapje' van Eufrasie en zien we haar spoedig terug in de Heirnisse, werd ze door haar jongen verdreven uit haar eigen territorium, of heeft ze zelf plaats gemaakt? Hopelijk komt hier ooit klaarheid in.

Ondertussen verwachten we nieuwe zenders met een groter bereik en langere levensduur (24 i.p.v. 8 maanden: de techniek staat niet stil). Dit heeft als gevolg dat we niet meer met de beperkingen hoeven rekening te houden die we met onze vorige zenders hadden. Als we deze keer een boommarter willen volgen gedurende de voortplantingsperiode, hoeven we dus niet te wachten tot de winter om haar opnieuw te vangen. Door het grotere bereik kunnen we bovendien pogingen ondernemen om ook een dier tijdens de dispersie te volgen. Van zodra we de zenders ter beschikking hebben zullen we dan ook starten met vangstpogingen. Helaas blijken de boommarters de laatste weken (eind augustus-begin september) veel minder belangstelling in het uitgelegde aas in de vallen te vertonen. Dit heeft ongetwijfeld te maken met het hoge voedselaanbod deze tijd van het jaar (braambessen, bessen van Amerikaanse vogelkers,...). Wordt vervolgd...

Eufrasie en haar twee jongen (foto's INBO)

Eufrasie samen met een adult mannetje of met één van haar jongen in de val?? (De val staat ter gewenning open en wordt geaasd, maar staat nog niet op scherp) (foto INBO)

Adult mannetje of een jong? (foto INBO)

Boommarter gefotografeerd net buiten het leefgebied van Eufrasie (foto INBO)

Eufrasie gefotografeerd in de Fondatie, op maar liefst 1.6 km ten oosten van de Weimanstraat die maandenlang de uiterste oostgrens van haar territorium vormde (foto INBO)

Auteurs: Jan Gouwy, Koen Van Den Berge, Filip Berlengee en Dirk Vansevenant

Contact: marternieuws@inbo.be

© Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, 2011 | Vu: Jurgen Tack, Kliniekstraat 25, 1070 Brussel